

שכיחות תקיפות סייבר בעסקים ואופני ההתגוננות 2024

עיבודים מסקר חסמים בעסקים 2024

אוגוסט 2024

לשאלות והערות על מחקר הערכה זה ניתן לפנות לעורך המחקר, ד"ר ניר בן אהרון, מנהל תחום מחקר, מדיניות וקשרים בין לאומיים בסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים

nir.benaharon@economy.gov.il

תקציר מנהלים

דוח זה מבוסס על סקר שביצעה הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים בשנת 2024 בקרב 888 עסקים במטרה לבחון מאפיינים שונים של מצב העסקים בשנה זו. בין השאלות נשאלו העסקים האם העסק נחשף למתקפת סייבר בשנה האחרונה, מה הייתה עצמת הפגיעה ומה אופני ההתגוננות של עסקים מפני מתקפות כאלו.

6% מכלל העסקים נחשפו בשנת 2024 למתקפת סייבר. קרוב ל-1% (16.6% מאילו שהותקפו) דיווחו שהתקיפה גרמה להם לנזקים משמעותיים ו-2.45% (42% מאילו שהותקפו) נוספים דיווחו על נזקים לא משמעותיים. ככל שהעסק גדול יותר הוא חשוף יותר למתקפות סייבר כ-4% מהעסקים עם 0-4 מועסקים דיווחו שחוו מתקפה בשנה האחרונה בהשוואה ל-10% מעסקים עם 5-19 מועסקים ו-12% בעסקים עם 20-99 מועסקים. בענפי המסחר והשירותים 9% מהעסקים חוו התקפת סייבר בשנה האחרונה בהשוואה ל-3.4% מהעסקים בענף התעשייה.

מתוך כלל העסקים כמחצית בלבד משתמשים במערכות דיגיטליות שרגישות למתקפות סייבר ו-37% משתמשים באמצעי הגנה כנגד התקיפות. מבין העסקים שמשתמשים במערכות דיגיטליות הרגישות למתקפות סייבר, 23% אינם משתמשים באף אחד מהכלים שצוינו כדי להתגונן ממתקפות סייבר, 24% ציינו אחד מהכלים בלבד, 14% ציינו שני כלים ו-39% ציינו שלושה כלים או יותר.

מבין העסקים שמשתמשים לפחות בכלי אחד להגנה מפני מתקפות סייבר, הכלים השכיחים ביותר הם: שימוש בתוכנות הגנה מובנות (70%) וביצוע גיבויים תקופתיים (61%) כך שבמקרה שבו מסיבה כלשהיא המידע יחסם או ימחק ניתן יהיה לשחזר אותו. בין הכלים המעט פחות שכיחים עדכון תוכנות באופן שוטף (52%) ושימוש בחומת אש (42%). ענף התעשייה הינו הענף בו שיעור השימוש הגבוה ביותר בכל הכלים הקיימים להתמודדות עם מתקפות הסייבר בעוד שענף הבינוי הינו הענף בו שיעור השימוש הנמוך ביותר, למעט תוכנות הגנה מובנות וביצוע גיבויים תקופתיים.

בניתוח סטטיסטי התקבלו 5 אשכולות בעלי מאפיינים שונים עסקים. באשכול 1 כלל העסקים דיווחו שאינם עושים שימוש באף כלי להתגוננות במתקפות סייבר ומנגד באשכול 5 מצויים עסקים שעושים שימוש במגוון כלים להתמודדות עם מתקפות סייבר (7 כלים שונים בממוצע).

נמצאה קבוצה גדולה של עסקים שהותקפו ושהמאפיין העיקרי שלה היה שימוש בספקים חיצוניים. בשעה ש-6% מכלל העסקים דיווחו על מתקפת סייבר בשנה האחרונה, הרי שבקרב עסקים שמשתמשים בספק חיצוני 18% דווחו על מתקפת סייבר בהשוואה ל-4% בקרב עסקים שאינם מעסיקים ספק חיצוני. מבין כלל העסקים 9% בלבד מפעילים ספק חיצוני לאחר שחוו מתקפת סייבר, 8% החלו להפעיל בעקבות מלחמת חרבות ברזל, ואילו הרוב המכריע מפעילים ספקים חיצוניים תקופה ארוכה וללא קשר למתקפת סייבר.

תוכן העניינים

4	.....רקע
4	.....שיעור העסקים שנחשפו למתקפת סייבר בשנה האחרונה ומידת הנזק שנגרם.
5	.....הכלים בהם נוקטים עסקים כדי להתמודד עם מתקפות סייבר
7	.....הכלים בהם נוקטים עסקים כדי להתמודד עם מתקפות סייבר לפי גודל עסק.
8	.....הכלים בהם נוקטים עסקים כדי להתמודד עם מתקפות סייבר לפי ענף
11	.....מיפוי עסקים בהתאם לרמות ההתגוננות שלהם מפני מתקפות סייבר
13	.....עסקים שמשתמשים בספק חיצוני להגנה מפני תקיפות סייבר

רקע

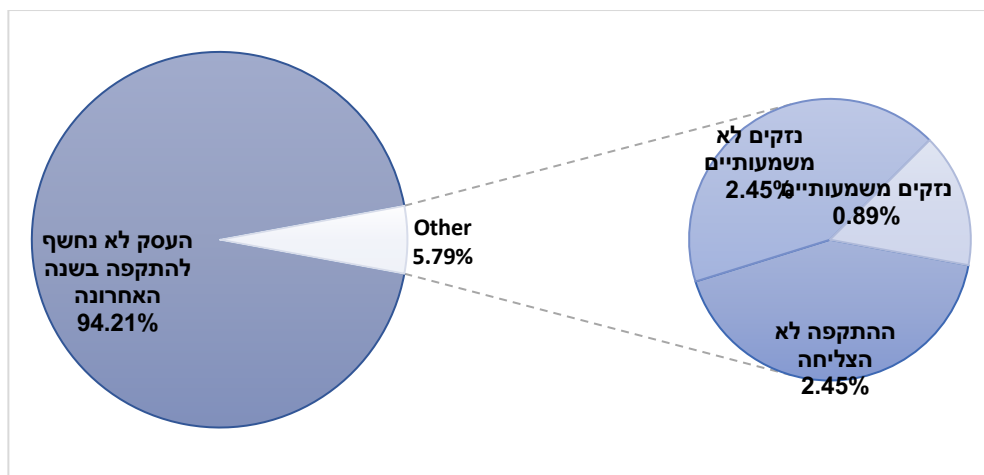
הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, במשרד הכלכלה, מבצעת מדי שנה סקר כללי על מצבם של עסקים קטנים ובינוניים במטרה לדייק את המדיניות בנוגע למגזר העסקים הקטנים והבינוניים בישראל. הסקר הנו סקר טלפוני שנערך בחודשים מרץ-מאי 2024 בקרב 888 עסקים. בסקרים שבוצעו בשנים 2023-2024 בין השאלות נשאלו העסקים האם העסק נחשף למתקפת סייבר בשנה האחרונה, מה הייתה עצמת הפגיעה ומה אופני ההתגוננות של עסקים מפני מתקפות כאלו.

שאלות שעוסקות במתקפות סייבר רלוונטיות לעסקים שמשתמשים במערכות דיגיטליות עליהן הם נדרשים להגן ולכן הדוח הנוכחי עוסק רק באותם עסקים עבורם שאלות אילו רלוונטיות (51% מכלל העסקים)¹.

שיעור העסקים שנחשפו למתקפת סייבר בשנה האחרונה ומידת הנזק שנגרם.

המשיבים בסקר נשאלו האם העסק נחשף למתקפת סייבר בשנה האחרונה, 6% מכלל העסקים השיבו בחיוב. עסקים שהשיבו בחיוב נשאלו עד כמה התקיפה הזיקה להמשך פעילות העסק קרוב ל- 1% מתוך 6% (16.6% מאילו שהותקפו) דיווחו שהתקיפה גרמה להם לנזקים משמעותיים ו-2.45% (42% מאילו שהותקפו) נוספים דיווחו על נזקים לא משמעותיים.

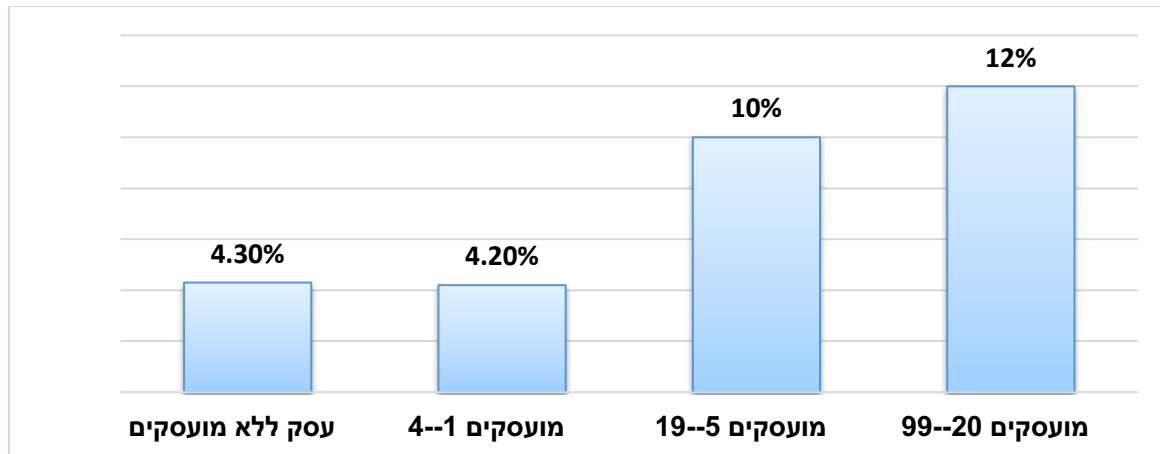
תרשים 1: שיעור העסקים שנחשפו למתקפת סייבר בשנה האחרונה

¹ לא נמצאו הבדלים מובהקים בין מאפייני עסקים שנזקקו להגנה לכאלו שאינם נזקקים להגנה מפני תקיפות סייבר, מבחינת גודל וענף כלכלי.

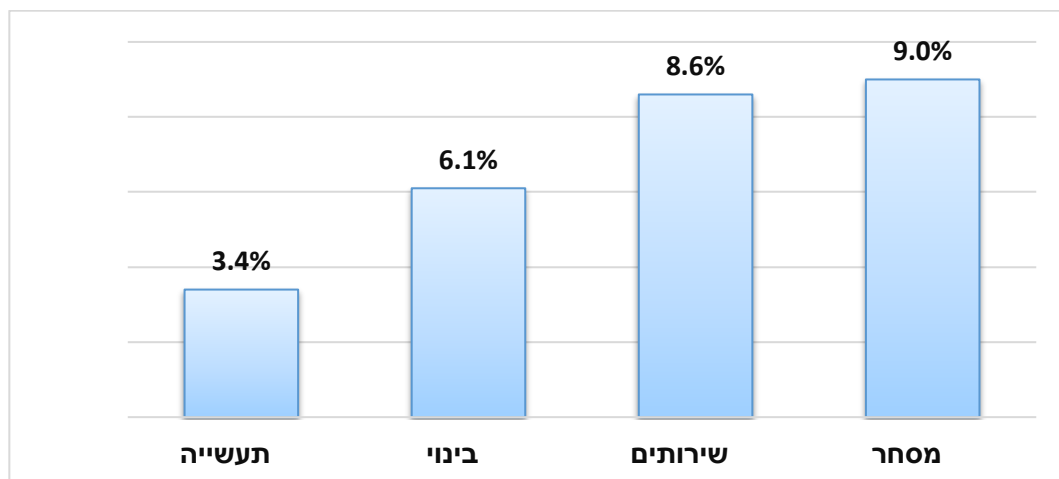
ככל שהעסק גדול יותר הוא חשוף יותר למתקפות סייבר כ-4% מהעסקים עם 0-4 מועסקים דיווחו שחוו מתקפה בשנה האחרונה בהשוואה ל-10% מעסקים עם 5-19 מועסקים ו-12% בעסקים עם 20-99 מועסקים.

תרשים 2: שיעור העסקים שנחשפו למתקפת סייבר בשנה אחרונה, לפי גודל עסק

בענפי המסחר והשירותים 9% מהעסקים חוו התקפת סייבר בשנה האחרונה בהשוואה ל-3.4% מהעסקים בענף התעשייה.

תרשים 3: שיעור העסקים שנחשפו למתקפת סייבר בשנה אחרונה, לפי ענף

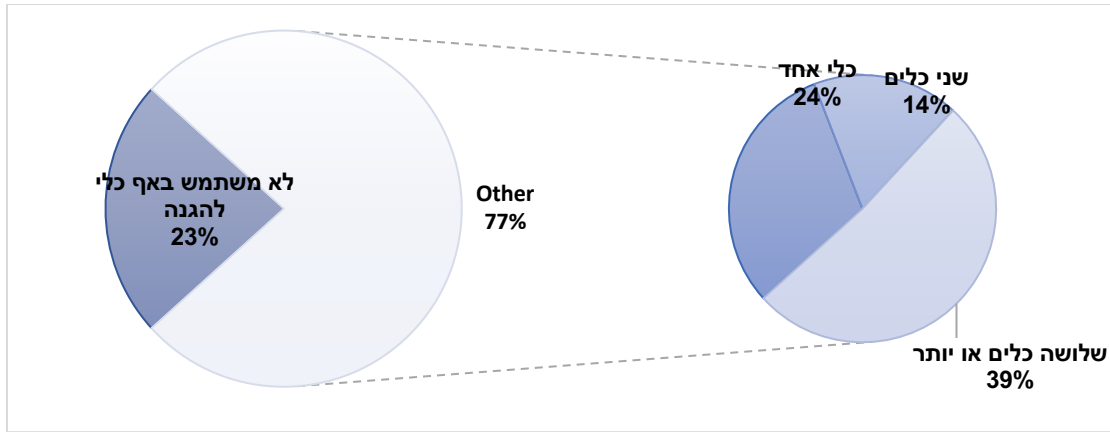

הכלים בהם נוקטים עסקים כדי להתמודד עם מתקפות סייבר

מתוך כלל העסקים כמחצית בלבד משתמשים במערכות דיגיטליות שרגישות למתקפות סייבר ו-37% משתמשים באמצעי הגנה כנגד התקיפות.

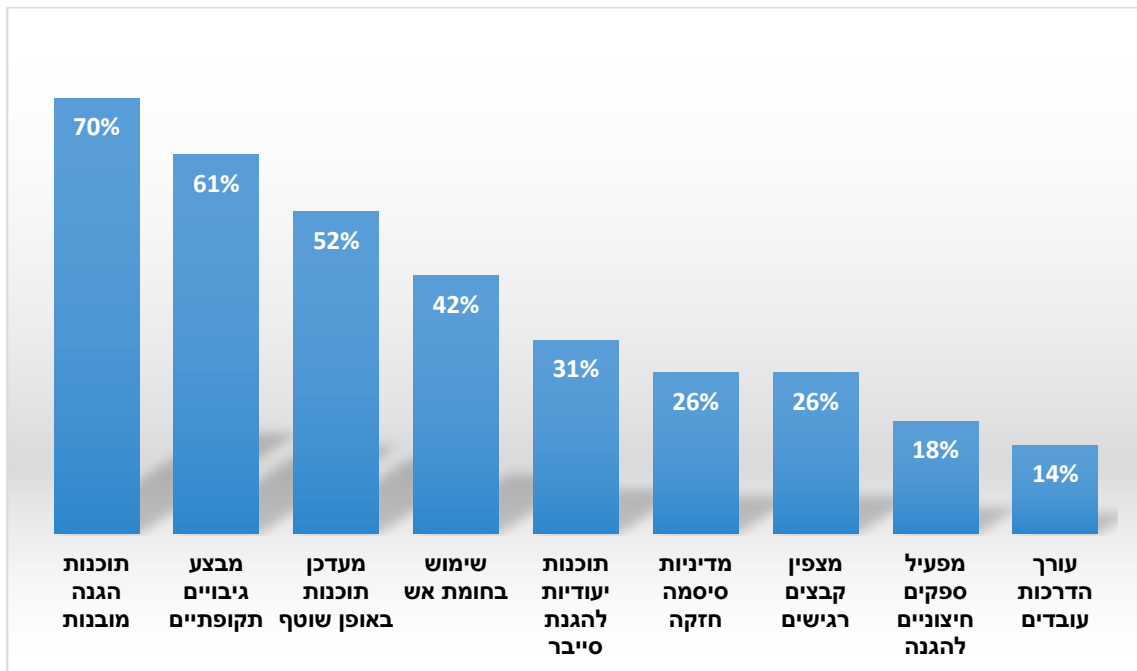
מבין העסקים שמשתמשים במערכות דיגיטליות הרגישות למתקפות סייבר, 23% אינם משתמשים באף אחד מהכלים שצויינו כדי להתגונן ממתקפות סייבר, 24% ציינו אחד מהכלים בלבד, 14% ציינו שני כלים ו-39% ציינו שלושה כלים או יותר.

תרשים 4: מספר הכלים בהם עסקים נוקטים כדי להתגונן ממתקפת סייבר

מבין העסקים שמשתמשים לפחות בכלי אחד להגנה מפני מתקפות סייבר, הכלים השכיחים ביותר הם: שימוש בתוכנות הגנה מובנות (70%) וביצוע גיבויים תקופתיים (61%) כר שבמקרה שבו מסיבה כלשהיא המידע יחסם או ימחק ניתן יהיה לשחזר אותו. בין הכלים המעט פחות שכיחים עדכון תוכנות באופן שוטף (52%) ושימוש בחומת אש (42%).

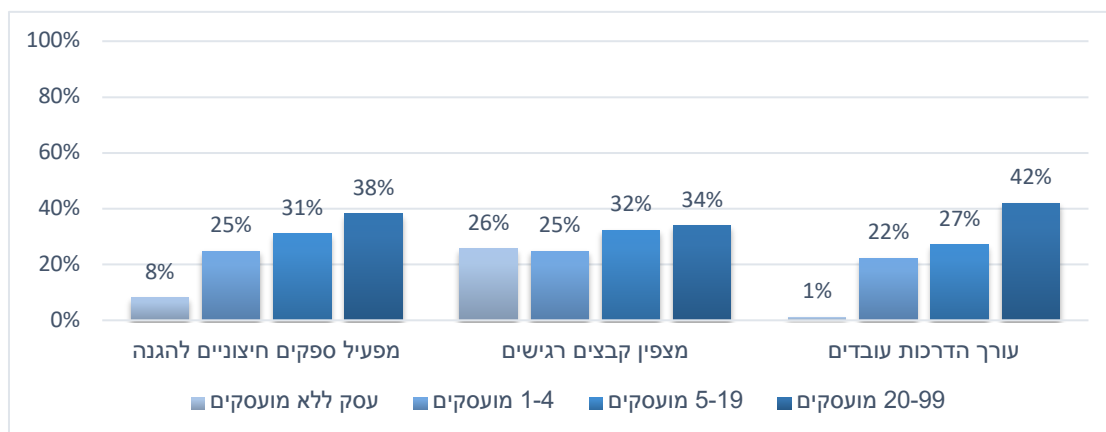
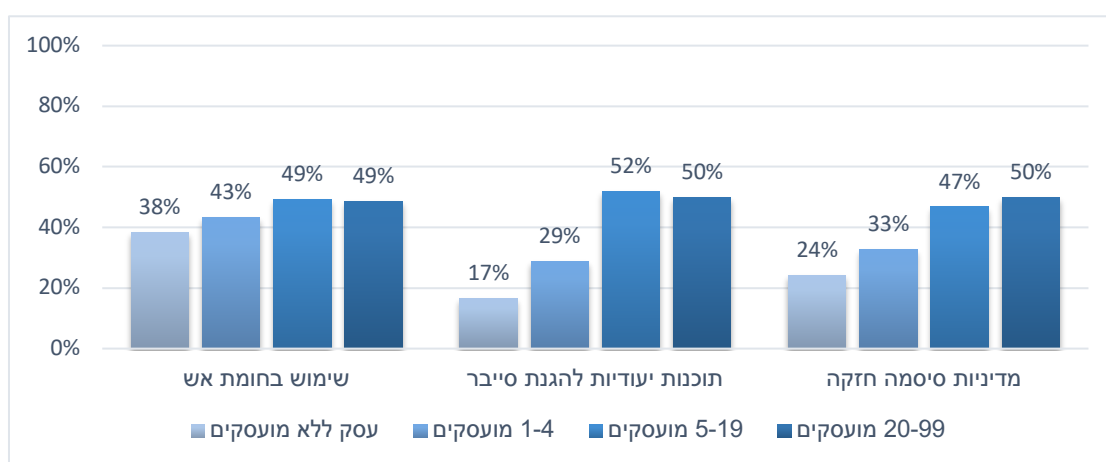
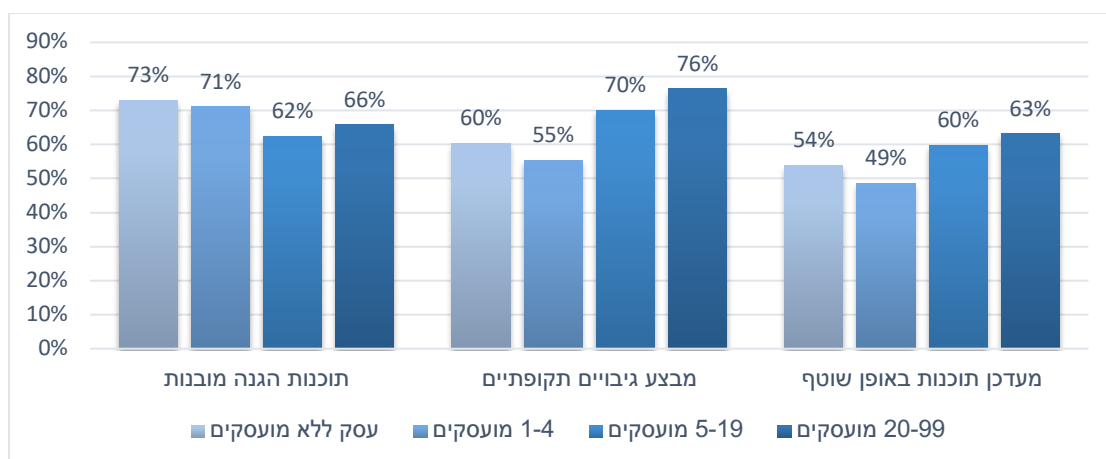
תרשים 5: אחוז השימוש בכלים שונים להגנה מפני מתקפות סייבר.

הכלים בהם נוקטים עסקים כדי להתמודד עם מתקפות סייבר לפי גודל עסק

מבין העסקים שמשתמשים לפחות בכלי אחד להגנה מפני מתקפות סייבר, הכלי השכיח ביותר להתמודדות עם התקפות סייבר שעסקים ציינו הוא תוכנות הגנה מובנות, יש קשר חיובי בין גודל העסק לשיעור העסקים שמבצעים גיבויים תקופתיים. שימוש בתוכניות יעודיות להגנת סייבר, שימוש בססמה חזקה, הדרכות לעובדים והפעלת ספקים חיצוניים להגנה הם בין הכלים ששיעור השימוש בהם עולה ככל שגודל העסק גבוה יותר מבחינת מספר המועסקים בעסק.

תרשים 6: הכלים בהם נוקטים העסקים בפילוח לפי גודל עסק

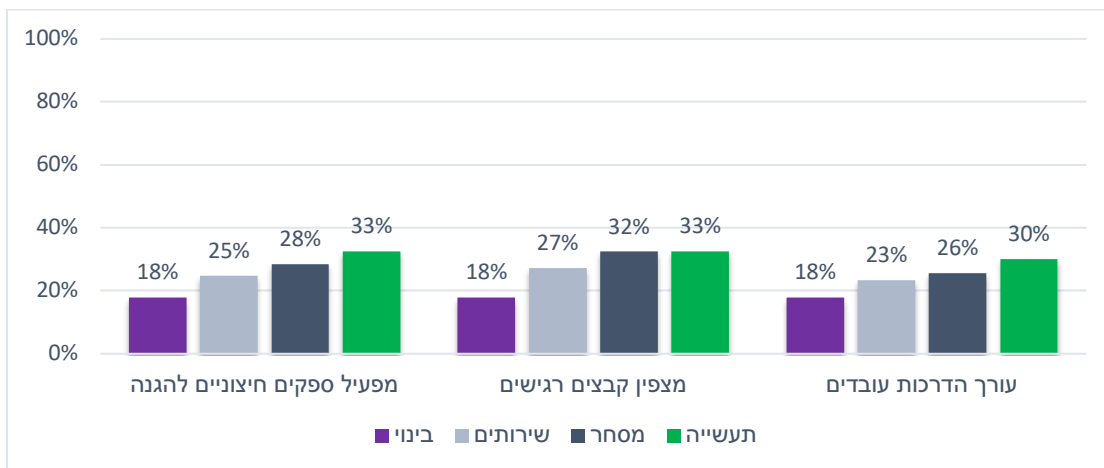
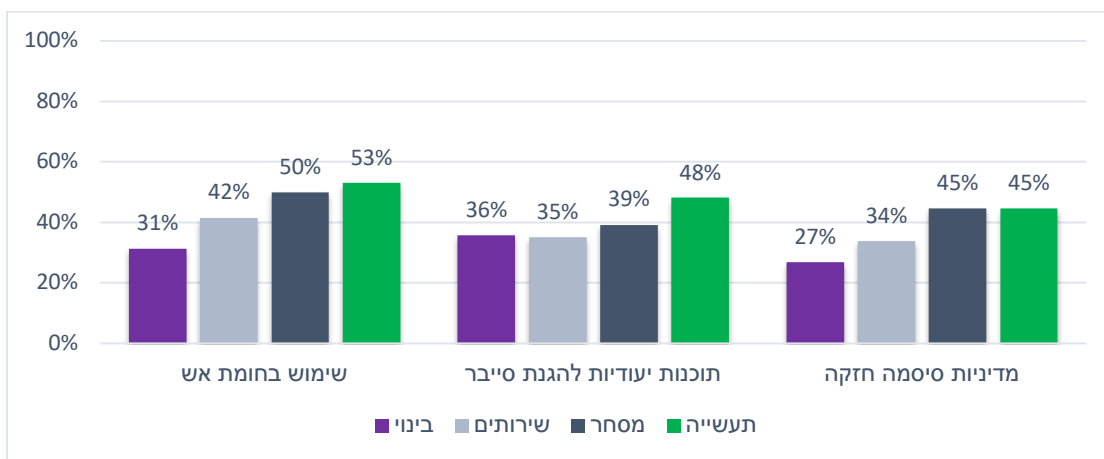
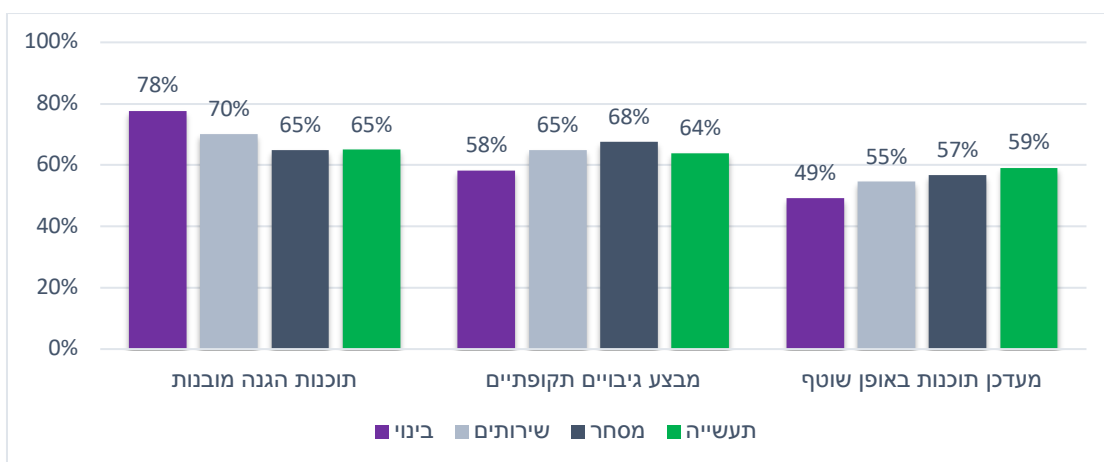

הכלים בהם נוקטים עסקים כדי להתמודד עם מתקפות סייבר לפי ענף

ענף התעשייה הינו הענף בו שיעור השימוש הגבוה ביותר בכל הכלים הקיימים להתמודדות עם מתקפות הסייבר בעוד שענף הבינוי הינו הענף בו שיעור השימוש הנמוך ביותר, למעט תוכנות הגנה מובנות וביצוע גיבויים תקופתיים.

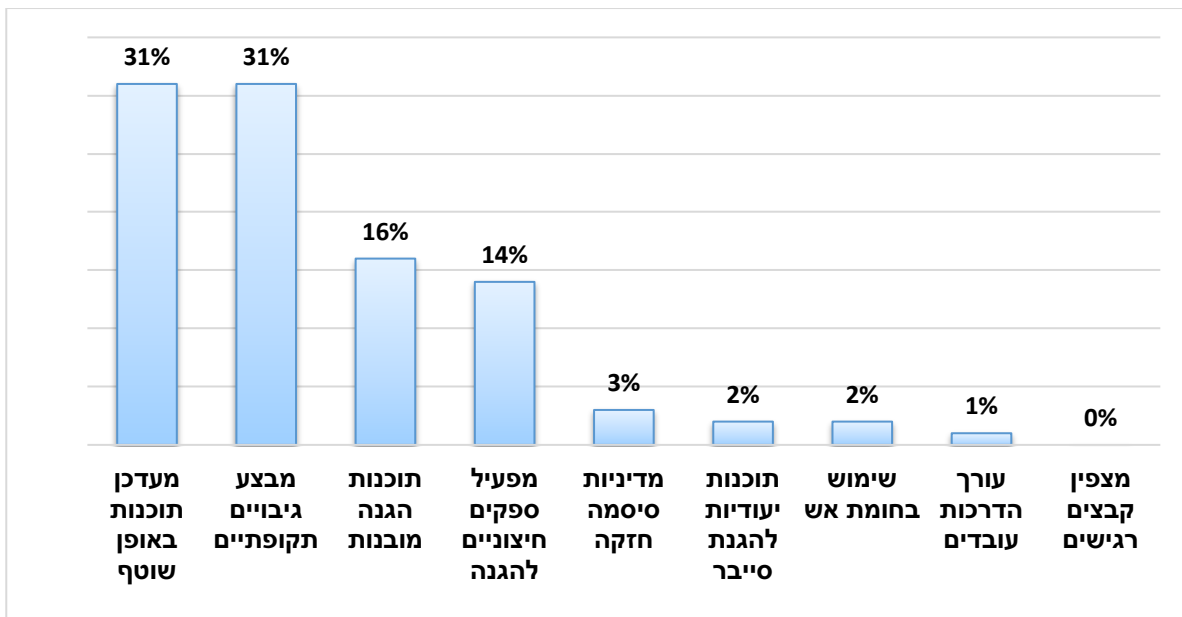

תרשים 7: הכלים בהם נוקטים העסקים בפילוח לפי ענף כלכלי

עסקים שחוו מתקפת האקרים, נשאלו אילו כלים הם הוסיפו לאחר המתקפה. שני כלי ההתגוננות השכיחים ביותר שנוספו הם: עדכון תוכנות באופן שוטף וביצוע גיבויים תקופתיים. 14% בלבד ציינו שבעקבות המתקפה החלו להפעיל ספקים חיצוניים.

תרשים 8: שינויי התנהגות לאחר מתקפה

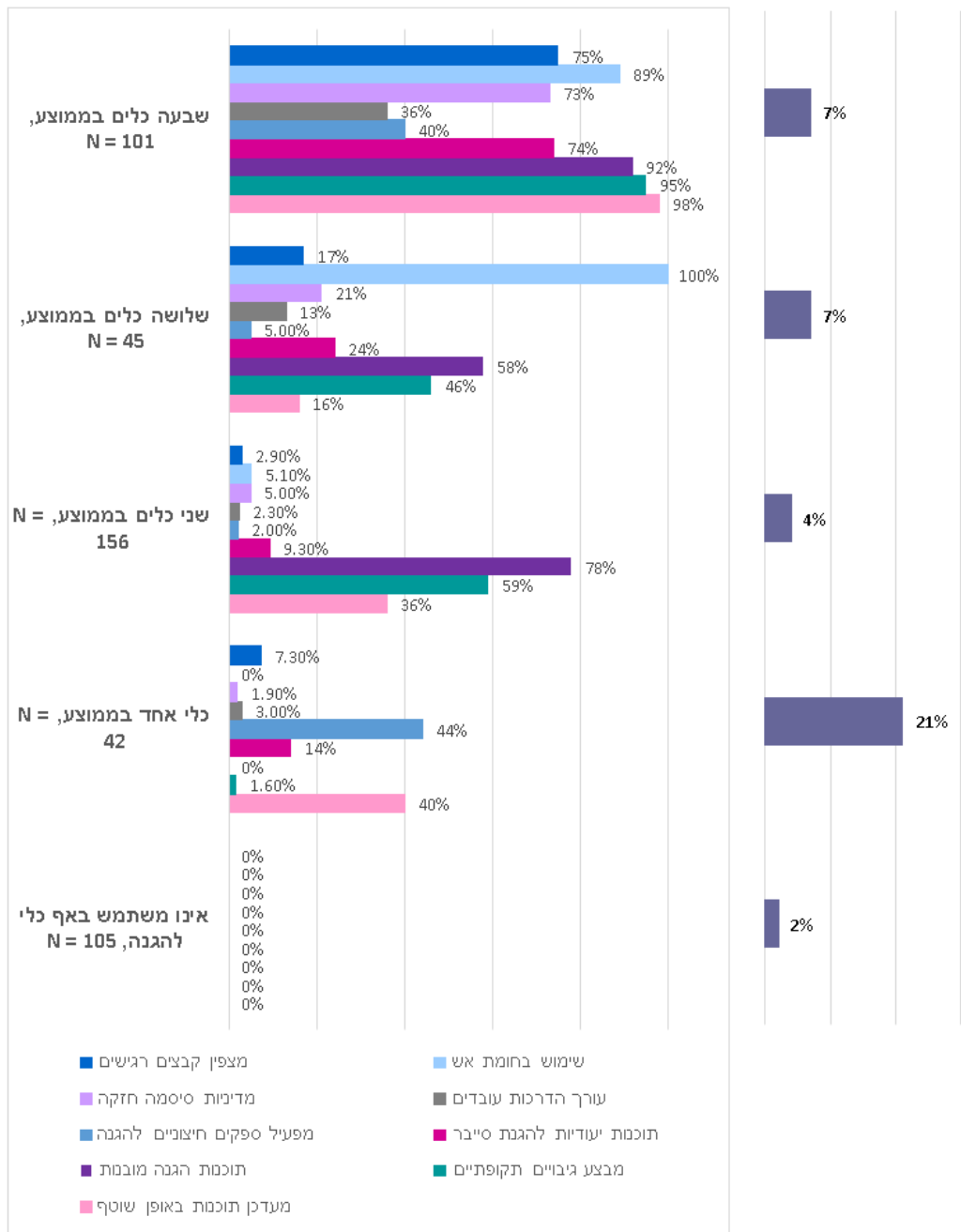
מיפוי עסקים בהתאם לרמות ההתגוננות שלהם מפני מתקפות סייבר

בכדי לאתר דפוסים שונים של הגנת סייבר בקרב עסקים קטנים בצענו ניתוח אשכולות² לעסקים שנבדקו בסקר. הניתוח מאפשר לאתר מכנה משותף בין עסקים שונים בבחינת סוגי הכלים בהם הם עושים שימוש כדי להתגונן ממתקפות סייבר. החלוקה לאשכולות מסייעת למצוא דפוסים חבויים בנתוני העסקים ולבחון האם עסקים מסויימים נוהגים בדפוסים ספציפיים. בעקבות הניתוח התקבלו 5 אשכולות בעלי מאפיינים שונים (תרשים 9). באשכול 1 כלל העסקים דיווחו שאינם עושים שימוש באף כלי להתגוננות במתקפות סייבר ומנגד באשכול 5 מצויים עסקים שעושים שימוש במגוון כלים להתמודדות עם מתקפות סייבר (7 כלים שונים בממוצע).

מתוך תרשים 9 ניתן ללמוד שיש מנעד של פעולות שעסקים עושים בנוגע להגנה מפני מתקפות סייבר החל מכאלו שאינם עושים אף פעולה ועד לעסקים שעושים מספר ניכר של פעולות במקביל. היקף פעולות ההגנה המבוצעות תלוי בסוג העסק, מידת הסיכון והנזק שמתקפת סייבר עלולה לגרום לעסק ורמת הנזק שעלול להיגרם לעסק.

מעניין לציין שבקבוצה הראשונה שבה עסקים אינם עושים פעולות הגנה שיעור העסקים שנחשפו למתקפת סייבר בשנה האחרונה הוא הנמוך ביותר ועומד על 2%. בקבוצת העסקים שעושה הכי הרבה פעולות הגנה שיעור המתקפות עמד על 7% בדומה לאשכול 4 שהוא רמה אחת פחות מאשכול 5 מבחינת כמות הפעולות. שיעורי התקיפה הגבוהים ביותר (21%) נמצאו באשכול 2 בו כלי ההתגוננות כמעט הבלעדי הוא ספקים חיצוניים שמומחים להגנת סייבר או עדכון תוכנות באופן שוטף.

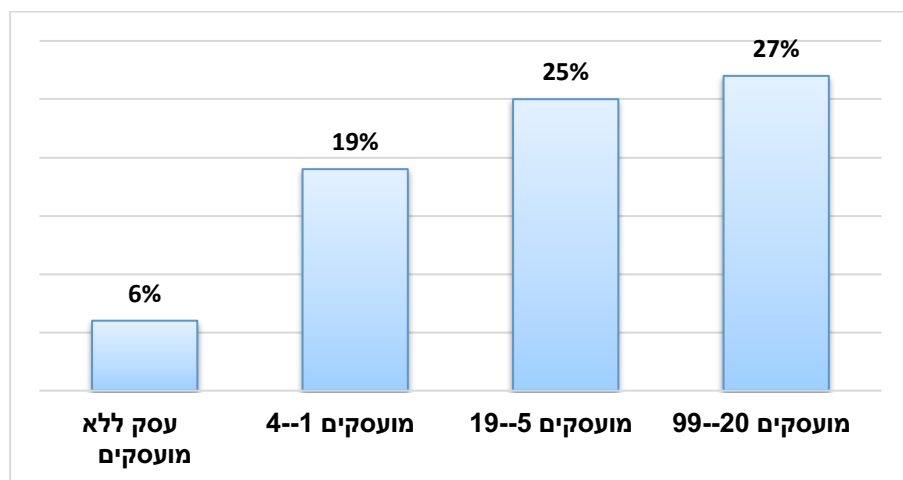
תרשים 9: שיעור מתקפות סייבר בשנה האחרונה ושימוש בכלים שונים להתגוננות

עסקים שמשתמשים בספק חיצוני להגנה מפני תקיפות סייבר

כאמור בפרק הקודם, נמצאה קבוצה גדולה של עסקים שהותקפו ושהמאפיין העיקרי שלה היה שימוש בספקים חיצוניים. בשעה ש-6% מכלל העסקים דיווחו על מתקפת סייבר בשנה האחרונה, הרי שבקרב עסקים שמשתמשים בספק חיצוני 18% דווחו על מתקפת סייבר בהשוואה ל-4% בקרב עסקים שאינם מעסיקים ספק חיצוני. ככל שהעסקים גדולים יותר, יש סיכוי גבוה יותר שחלק מכלי ההתגוננות שלהם יהיה הפעלת ספק חיצוני. לא נמצא הבדל בין עסקים בענפי כלכלה שונים.

תרשים 10: שיעור העסקים שמפעילים ספק חיצוני לפי קבוצת גודל של העסק

מבין העסקים 9% בלבד מפעילים ספק חיצוני לאחר שחוו מתקפת סייבר, 8% החלו להפעיל בעקבות מלחמת חרבות ברזל, ואילו הרוב המכריע מפעילים ספקים חיצוניים תקופה ארוכה וללא קשר למתקפת סייבר.

תרשים 11: תזמון הפעלת ספקים חיצוניים

